

Lezen: Marcus 16: 1-8

Lieve gemeente,

Vrouwen spelen op Goede Vrijdag en Pasen een belangrijke rol. Ze zijn prominent aanwezig rond het kruis van Jezus op Golgota. Ze begeleiden zijn lichaam naar het graf. En direct na de sabbat zien we vrouwen in actie komen. Dat is opmerkelijk. Opnieuw zien we op de paasmorgen Maria van Magdala. Ook weer Maria de moeder van Jakobus en Joses. In hoofdstuk 15:47 werd zij naar haar éne zoon Joses genoemd; in hoofdstuk 16:1 naar haar andere zoon Jakobus. Marcus houdt van afwisseling :). Verder is Salome erbij: ze was er niet bij de begrafenis, wellicht is ze meegegaan met haar zoon Johannes, discipel, die zich ontfermde over de moeder van Jezus. Nú is ze erbij.

In de opsomming van Marcus zit een vreemde overbodigheid. In 9 verzen noemt Marcus drie keer de namen van enkele vrouwen die getuige waren van de gebeurtenissen. Een bekende bijbelwetenschapper zegt dat dit een manier van Marcus is om te laten weten dat hij een historische weergave biedt en geen legende schrijft. Deze vrouwen leefden nog toen Marcus zijn Evangelie schreef, anders zou hij hun namen niet bij herhaling hebben genoemd. Daarin zit een hint: wie wilde controleren of dit verhaal én de details klopten, kon naar deze personen toestappen en het onderzoeken.

Marcus vertelt dat de vrouwen zich uitgeschakeld voelen. Het zijn moeders die via hun zonen op het spoor van Jezus kwamen. Maar dat spoor liep op Golgota dood. Ze hebben zorg. Zorg over hun zonen, zorg over de groep van leerlingen; maar nog meer ... zorg over Jezus. En ze zijn verdrietig... Ze hebben specerijen gekocht waarvan Jezus de geur niet meer kan genieten: ze doen wat ze kunnen voor elkaar, voor een goede nagedachtenis aan hun Meester.

Ze spreken vroeg af. 'Vlak na zonsopgang', rond 6.00 uur in de morgen. De sabbat heeft hun al lang genoeg opgehouden op het lichaam van Jezus te verzorgen. Vers 3 verraad dat het verdriet de vrouwen had belemmerd om praktisch na te denken. Ze zeggen tegen elkaar: 'Wie zal voor ons de steen voor de ingang van het graf weggrollen?'

En dan - bij het graf gekomen - zien ze dat de steen is weggerold. Wat is hier aan de hand. Grafroof? Een laatste smerige daad? Het is net geen paniek, maar het is op het randje. Kunnen we naar binnen? Of beter hulp inroepen? Maar het ziet er

allemaal rustig en ordelijk uit.

Ze gaan naar binnen en zien een in het wit geklede jongeman zitten, een engel van God die hen toespreekt en zegt: 'Wees niet bang. U zoekt Jezus, de man uit Nazaret die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, hij is hier niet; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd.' Kun je je voorstellen wat deze vrouwen **gevoeld** hebben en **gedacht** toen ze deze vriendelijke woorden hoorden? Ze waren naar het graf gegaan in de verwachting daar een dood lichaam te vinden. In plaats daarvan horen ze: Jezus is hier niet. Hij is opgestaan!

Dat de boodschap van Jezus' opstanding – hoe vanzelfsprekend voor de engel – maar moeilijk doordringt tot de gelovigen, blijkt uit de reactie van de vrouwen. **Ze gingen het graf uit en sloegen op de vlucht, bevangen door angst en schrik.** 'Ze waren zo erg geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden', zo vertelt Marcus. Dat wil niet zeggen dat ze daarna zichzelf weer hervonden en vertelden en nog eens vertelden. We hebben hier hun verhaal. Marcus typeert echter de diepe indruk die het lege graf én de engel op hen achterliet. Ze hadden **dit** – de lichamelijke opstanding van Jezus – totaal niet verwacht.

Toch hadden ze niet zo verrast behoeven te zijn. Herhaaldelijk had Jezus tegen zijn leerlingen gezegd: 'Na drie dagen zal ik opstaan!' Dat zegt hij in Marcus 8, in Marcus 9 en nog eens in Marcus 10. Marcus schrijft heel beknopt en als hij driemaal dezelfde uitspraak van Jezus citeert dan betekent dat dat Jezus deze uitspraak heel wat keren heeft gedaan. En toch kwam het bij niemand van de leerlingen op om op de derde dag te gaan kijken bij het graf. De vrouwen gaan ervan uit dat ze een dood lichaam zullen aantreffen.

Hoe kan dat?

Dit is het grote punt: de opstanding was net zo onbegrijpelijk voor de eerste leerlingen, net zo onmogelijk, als voor veel mensen vandaag.

En dan zijn er verschillen in culturele en religieuze opvattingen. Maar die spelen allemaal in op natuurlijke verschijnselen en causale verbanden. We zijn zo gewend dat onnatuurlijke verschijnselen met gezichtsbedrog of trucks te maken hebben, dat we ook bij dit verhaal speuren naar de ontsnappingsclausule, de nooduitgang. Check, check, dubbelcheck, het kan niet kloppen!

In de tweede eeuw na Christus leefde Celsus, een Grieks filosoof die vijandig stond tegenover het christelijke geloof en een boek schreef. Een van de argumenten, die hij het meest steekhoudend vond, was: het christendom kan niet waar zijn, want de geschreven verslagen van de opstanding zijn gebaseerd op het

getuigenis van vrouwen - en zegt hij: we weten allemaal hoe overspannen vrouwen kunnen reageren. En zo dachten veel mensen in de antieke oudheid.

Wat betekent dit voor de bijbel? Als Marcus en de christenen deze verhalen hadden verzonnen om hun beweging van de grond te krijgen, dan zouden ze **nooit** vrouwen in hun verhaal hebben opgenomen als eerste ooggetuigen van Jezus' lege graf. De enige mogelijke reden voor het opvoeren van vrouwen in deze verhalen, is, dat ze er echt geweest zijn en verteld wat ze zagen: de steen was weggerold, het graf was leeg en de engel verklaart dat Jezus is opgestaan.

In vers 7 lijkt het alsof de boodschap over Jezus' opstanding vanzelfsprekend is. De engel verklaart 'Jezus is opgestaan' en wacht hun reactie niet eens af. Eigenlijk gaat het de engel om iets anders: 'Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen én tegen Petrus: "Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd."' De engel staat niet lang stil bij de opstanding maar richt de aandacht op de uitvoer van Gods heilsplan. De vrouwen krijgen een bericht mee in Jezus' naam! Het reddingsplan krijgt voorrang. Geen haar op het hoofd van Jezus denkt eraan dit plan af te breken.

Het bijzondere van dit bericht is, dat het een verborgen code bevat. Over het voorgaan naar Galilea had de Meester iets gezegd in de besloten kring van de elf. Zijn bijna laatste woord tot hen (u leest dat in Marcus 14:28) ging over de voortzetting van de reis richting Galilea. Niemand buiten de elf leerlingen kon hiervan weten. Wanneer de vrouwen met dit bericht komen, heeft het een ingebouwd waarmerk van echtheid in zich. Uit zichzelf of via derden konden zij niets weten over dit woord van de Meester. Alleen Hijzelf kan het op deze morgen hebben doen doorgeven aan de vrouwen.

In het vervolg van dit evangelie lezen we hoe het verder ging. Jezus ontmoet leerlingen 1-op-1, in groepen; kleine besloten groepen, heel intiem. De apostel Paulus vertelt in 1 Korintiërs 15:6 dat Jezus verscheen aan meer dan 500 broers en zussen tegelijk, waarvan het merendeel - toen hij het schreef - nog in leven was. Met andere woorden: vraag het hun na! Overtuig uzelf!

Sommige moderne auteurs gaan uit van een soort samenzwering. Er zijn afspraken gemaakt om een bepaald verhaal de wereld in te helpen. Dat hebben al deze mensen volgehouden tot aan hun dood. Het was allemaal doorgestoken kaart. Maar waarom zouden ze? Met welke bedoeling?

Opmerkelijk is verder de kracht van de christelijke beweging. Er

waren in die dagen tientallen messiaanse bewegingen met een charismatisch leider en volgelingen. In vrijwel alle gevallen werd de leider gedood en viel de beweging uit elkaar. Het was een hype met vooral jonge aanhangers, zoekers. En na verloop van tijd waren ze een ervaring rijker – als ze het overleefden – en een illusie armer. Van al deze bewegingen is er slechts één niet uit elkaar gevallen na de dood van de leider. Deze beweging barstte juist uit haar voegen: in de loop van zo'n 300 jaar verspreidde het christelijke geloof zich door het hele Romeinse Rijk en zelfs daarbuiten in India en China.

Hoe komt dat?

Wat maakte laffe leerlingen tot moedige leiders?

Wat maakte vermoeide volgelingen tot initiatiefrijke leden van een gemeenschap?

Wat maakte pessimistische Thomassen tot optimistische getuigen?

Een **cursus**? Nee, er waren talloze filosofische scholen in die dagen met briljante cursusleiders, maar hun namen hoor je, als je geluk hebt, alleen maar terug in moeilijke en saaie handboeken.

Een **geluksgevoel**? Dat hebben ze ongetwijfeld gehad. Maar daar hoor ik ze niet zo over.

Het was de opstanding van Jezus uit de dood. Petrus uit wiens mond Marcus het Evangelie opschrijft, zegt in zijn eerste brief (1:3): 'God heeft ons opnieuw geboren doen worden door de opstanding van Jezus Christus uit de dood, waardoor we leven in hoop.' Als Jezus werkelijk is opgestaan, als Hij de Zoon van God is, als Hij naar deze aarde kwam om voor ons te sterven, dan heeft dit verregaande gevolgen. Dan worden we gered van het eeuwige oordeel en leven we altijd in de nabijheid van God. Dan zullen we niet sterven, ook al blazen we eens de laatste adem uit. Dan leven we met Jezus, nu en altijd.

De andere kant is: als Jezus niet is opgestaan, dan is het allemaal fictie. Paulus zegt dat zo tot de Korintiërs (1 K.15:13): 'Als de doden niet opstaan, is onze verkondiging zonder inhoud en uw geloof zinloos. (...) Als we alleen voor dit leven op Christus hopen, zijn wij de beklagenswaardigste mensen die er zijn.'

De waarheid van de opstanding is het feit van het lege graf, van getuigen die zeggen: Jezus leeft en van de kracht van de christelijke beweging. **De opstanding van Jezus is dé scharnier waarom het verhaal van de wereld draait.**

Wat als je gelooft dat de opstanding waar is?

Dan geeft het ons hoop om te leven als kwetsbare mensen. Hoop in

deze wereld omdat in deze wereld het kruis stond en het graf van Jezus.

Hoop voor de nieuwe wereld omdat Jezus eens alles nieuw maakt. Alles wordt verlost.

Kijk, veel mensen vinden het moeilijk om lijden onder ogen te zien, leven met een handicap. Waarom zou ik goed doen als ik weet dat dat mijn geld, mijn goede naam en misschien mijn leven kost? Waarom is het zo moeilijk de dood van je geliefden onder ogen zien en ook je eigen dood?

Dat is zo moeilijk, omdat we vaak denken dat deze gebroken wereld de enige wereld is die we krijgen. Dat onze rijkdom de enige rijkdom is die we krijgen. Dat dit lichaam het enige lichaam is die we krijgen. Maar als Jezus is opgestaan, dan is de toekomst veel mooier en veel zekerder. Dan krijgen we na deze wereld een nieuwe wereld, vol recht en waarheid. Dan krijgen we na wat we bezitten op deze aarde recht op de hemelse schatten. Dan krijgen we na die lichaam bij de opstanding uit de dood of als Jezus terugkomt een nieuw, volmaakt lichaam. Dat noemen we met één woord 'hoop'.

En alleen het Evangelie van Jezus Christus geeft deze hoop. Hoop om verder te leven in dit leven, want we weten: er komt véél meer. Er ligt iets gigantisch moois op ons te wachten. Jezus maakt eens alles nieuw en daar begon Hij mee op de opstandingsmorgen. En daar is Hij ook vandaag en morgen mee bezig. Dat vieren we vandaag en eigenlijk willen we dat elke dag vieren. Maar omdat de opstanding ook te maken heeft met onze relaties, ons werk, ons gezin, onze burens gaan we de komende week aan het werk met hoop en vieren we volgende week zondag opnieuw dat Jezus is opgestaan.

Amen